

Kunnanjohtaja

15.6.2020

Pirre Seppänen

LAUSUNTO

Luonnos hallituksen esitykseksi oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laiksi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle oppivelvollisuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laiksi kunnilta.

Lakiesityksen tavoite on nostaa suomalaista koulutus- ja osaamistasoa sekä mahdollistaa jokaiselle suomalaiselle toisen asteen tutkinnon suorittaminen. Hallituksen esitys liittyy oppivelvollisuusiän korottamiseen 18 ikävuoteen, ohjauksen vahvistamiseen, toisen asteen koulutuksen maksuttomuuteen sekä toisen asteen valmistavien koulutusten ja nivelvaiheen ohjauksen kehittämiseen.

Siikalatvan kunta puoltaa lakiluonnokseen liittyviä rakenteellisia uudistuksia, joilla parannetaan perusopetuksen mahdollisuuksia tukea nuorten siirtymistä toiselle asteelle, mahdollistaen joustavat oppimisen polut ja tarvittava tuki. Nämä rakenteelliset uudistukset eivät kuitenkaan edellytä oppivelvollisuusiän mekaanista nostamista 18 ikävuoteen, vaan ne voidaan toteuttaa muutenkin. Oppivelvollisuusiän nostaminen 18 ikävuoteen tarkoittaa opiskelijoille oikeutta maksuttomaan opetukseen, oppimateriaaleihin ja työvälineisiin. Lisäksi viiden kilometrin (5km) ylittävät koulumatkat olisivat opiskelijalle maksuttomia.

Oppivelvollisuuslaki ja siihen liittyvät muutokset on tarkoitus saattaa voimaan 1.8.2020. Kunnat ovat eläneet kevään poikkeustilassa koronapandemian takia eikä kaikkia talousvaikutuksia vielä tiedetä. Julkisen talouden tila on ylipäänsä muuttunut siitä, kun oppivelvollisuuden laajentaminen on kirjattu hallitusohjelmaan.

Lakimuutoksen aikataulu on liian tiukka ja vaikeuttaa suuresti kuntien vuoden 2021 talouden ja toiminnan suunnittelua ja ennakkointia. Siikalatvan kunta ei kannata oppivelvollisuuden pidentämisen ja maksuttoman toisen asteen voimaantuloa 1.8.2021. Kuntaliitto on ilmaissut kuntien kannattavan lakimuutosten siirtämistä ainakin vuodella.

Huomion arvoista on myös, että Kuntaliiton laskelmien mukaan ministeriön kustannusarviot ovat laskettu alakanttiin. Siikalatvan kunta esittää huolensa siitä, että uudistus toteutuessaan siirrettynäkin aiheuttaa kuntien taloudelle kohtuutonta räsitusta, mikäli kuluja ei korvata täysimääräisenä. Lisäksi kuntien taakaksi tulevat uudet tehtävät lisäävät henkilöstön ja uusien tietojärjestelmien tarvetta. Pitkien etäisyyksien kunnissa matkakorvaukset eivät voi tulla asuin- tai opiskelukunnan kustannettaviksi.